

นิพนธ์ต้นฉบับ

Original article

ความรู้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพ การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

ปวีณรีสา สกุลเกียรติศรี วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

กรกมล นิคมชัยประเสริฐ ศศ.ม. (สาขาวิชารัฐศาสตร์)

วิทยา มีเสน รป.ม.

สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข

วันรับ:	29 พ.ย. 2561
วันแก้ไข:	21 ธ.ค. 2561
วันตอบรับ:	28 ธ.ค. 2561

บทคัดย่อ การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข เป็นการศึกษาภาคตัดขวางเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในราชการบริหารส่วนกลาง และจัดทำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เพื่อลงนามหนังสือเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 133 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความสัมพันธ์ด้วยสถิติไคสแคว์ สถิติวิเคราะห์แบบเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ ($\chi^2=13.25$ p-value=0.004) สถานภาพสมรส ($\chi^2=8.61$ p-value=0.013) ระดับการศึกษา ($\chi^2=4.55$ p-value=0.033) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ($\chi^2=19.58$ p-value=0.001) และระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ($\chi^2=52.18$ p-value=0.000) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นอกจากนี้พบว่า เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีระดับปานกลาง และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขอยู่ในระดับดี โดยมีสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาดีกว่าสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน เมื่อทำการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีมีความสัมพันธ์ระดับสูงในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<0.05$) และสัมพันธภาพระหว่างบุคคล มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษามีข้อเสนอแนะในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงควรแต่งตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรี และรัฐสภาประจำกรมต่างๆ และหน่วยงานในกำกับ กระทรวงสาธารณสุข เพื่อเป็นที่ปรึกษา ให้ความรู้ คำแนะนำ เกี่ยวกับการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีประจำกรม หรือหน่วยงาน การอบรมให้ความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี การจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานและเอกสารเผยแพร่ความรู้ การสร้างเครือข่ายจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี การใช้สื่อสังคมออนไลน์ เพื่อประชาสัมพันธ์ความรู้ รวมทั้งการให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารของหน่วยงาน สำหรับจัดกิจกรรมร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมสร้างสัมพันธภาพของเจ้าหน้าที่ อันจะส่งผลให้การทำงานของหน่วยงาน ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด

คำสำคัญ: เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข, ความรู้, สัมพันธภาพระหว่างบุคคล, ประสิทธิภาพ, การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

บทนำ

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545⁽¹⁾ กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดินให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย เป็นผู้ใช้อำนาจทางการเมืองภายในประเทศในการบริหารราชการแผ่นดิน กำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ตามนโยบายที่แถลงขอความเห็นชอบจากรัฐสภา กำหนดระเบียบหรือข้อบังคับในเรื่องต่างๆ เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย เพื่อให้กระทรวง ทบวง กรมต่างๆ ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ รวมทั้งพิจารณาและมีมติในเรื่องต่างๆ ที่กระทรวง ทบวง กรม เสนอมาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา ทั้งนี้ การดำเนินงานของกระทรวง ทบวง กรม ย่อมจะต้องมีปัญหาเกิดขึ้น ทั้งเรื่องเกี่ยวกับนโยบาย เรื่องใหม่ที่ต้องเสนอให้คณะรัฐมนตรีกำหนดเป็นนโยบาย หรือเรื่องซึ่งมีลักษณะเป็นงานประจำที่กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อบังคับได้กำหนดให้ต้องขออนุมัติต่อคณะรัฐมนตรี ดังนั้น การเสนอเรื่องของกระทรวง ทบวง กรม จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจาก จะเป็นข้อมูลที่คณะรัฐมนตรีใช้ประกอบการตัดสินใจสำหรับออกนโยบายต่างๆ เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปตามเป้าหมาย และบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ปัจจุบันการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีหลายเรื่อง ข้อมูล และรายละเอียดไม่ครบถ้วนเพียงพอ การเรียบเรียงข้อมูล ข้อเท็จจริงของเรื่องที่เสนอไม่เป็นระบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นข้อเสนองานที่ต้องการให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายังไม่ชัดเจน ทำให้คณะรัฐมนตรีไม่สามารถพิจารณาตัดสินใจ และลงมติได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และรวดเร็ว⁽²⁾ และจากทะเบียนส่งเอกสารแก้ไขเรื่องของกลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข⁽³⁾ พ.ศ. 2560 พบว่า เอกสารที่เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เพื่อลงนามหนังสือเสนอรองนายกรัฐมนตรีที่กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข และเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ส่วนใหญ่ร้อยละ 90.0 ไม่ถูกต้องตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ

เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548⁽⁴⁾ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560⁽⁵⁻⁷⁾ รวมทั้งแบบฟอร์มมาตรฐานการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (template) ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีกำหนดให้กระทรวง ทบวง กรม และหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี⁽⁸⁾

งานประสานคณะรัฐมนตรี กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่วิเคราะห์ กลั่นกรอง เอกสารการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ให้คำแนะนำเกี่ยวกับกระบวนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จึงมีความประสงค์ที่จะพัฒนางานการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานพบว่า การทำงานที่มีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ เช่น เพศ อายุ ศาสนา การศึกษา พันเพ เชื้อชาติ ปัญญา ประสบการณ์ ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ความสนใจในงาน⁽⁹⁾ การติดต่อสัมพันธ์ ความร่วมมือ การประสานงาน การช่วยเหลือแบ่งปัน และการให้อภัยต่อกันของผู้ร่วมงาน นอกจากนี้ ความแตกต่างระหว่างบุคคลย่อมมีผลต่องานที่แตกต่างกัน ซึ่งจุดมุ่งหมายในการทำงานของแต่ละบุคคล มีความแตกต่างกันด้วย ไม่ว่าจะเรื่องรายได้ ความมั่นคง ชื่อเสียง เกียรติยศ โดยจุดมุ่งหมายที่แตกต่างกันนี้ ย่อมมีผลให้แต่ละบุคคลที่มีความรู้ระดับเดียวกัน มีแนวปัญหาใกล้เคียงกัน มีความแตกต่างในด้านความสามารถในการทำงาน⁽¹⁰⁾

จากปัจจัยต่างๆ ดังกล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่อง แนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขว่า มีผลกับ

ประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีหรือไม่อย่างไร เพื่อนำผลการศึกษาที่ได้ไปพัฒนางานการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป ซึ่งประสิทธิภาพในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของการศึกษาครั้งนี้ คือ ความสามารถในการบริหารและจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอย่างมีคุณภาพ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และใช้ทรัพยากรอย่างประหยัด คุ่มค่า รวมทั้ง การนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้ในการดำเนินงานดังกล่าว

วิธีการศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยงาน บริหารราชการส่วนกลาง กระทรวงสาธารณสุข ที่จัดทำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อลงนามหนังสือเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

กลุ่มตัวอย่าง คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานบริหารราชการส่วนกลาง กระทรวงสาธารณสุข ที่จัดทำเรื่องเสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเพื่อลงนามหนังสือเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 จำนวน 133 ราย⁽¹¹⁾ ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (purposive sampling) เก็บข้อมูลระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2559 - 30 กันยายน 2560

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (questionnaire) แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล เป็นลักษณะคำถามเป็นแบบปลายปิด จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน ปัจจุบัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน

ส่วนที่ 2 คำถามวัดความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จำนวน 15 ข้อ ผู้ศึกษาสร้างขึ้น โดยใช้องค์ความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีของสุชาติ วิชาสวรัช⁽¹²⁾ และแนวทางปฏิบัติตามพระราช-

กฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548(13) มีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (interval scale) เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบว่า “ใช่” หรือ “ไม่ใช่” ตามลำดับ โดยกำหนดคะแนน หากตอบคำถามถูก ให้คะแนนเป็น 1 คะแนน หากตอบคำถามผิดและไม่ตอบ ให้คะแนนเป็น 0 คะแนน กำหนดเกณฑ์ในการวัดระดับความรู้ตามเกณฑ์ของบุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์⁽¹⁴⁾ ดังนี้ คะแนนร้อยละ 80.0 ขึ้นไป หมายถึง มีความรู้ระดับดี คะแนนร้อยละ 60.0-80.0 หมายถึง มีความรู้ระดับปานกลาง และคะแนนน้อยกว่าร้อยละ 60.0 หมายถึง มีความรู้ระดับต่ำ

ส่วนที่ 3 คำถามวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 20 ข้อ ผู้ศึกษานำแบบสอบถามของมุกิตา คงกระพันธ์⁽¹⁵⁾ มาพัฒนาและปรับใช้กับการศึกษาครั้งนี้ แบ่งการวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็น 2 ด้านคือ แบบสอบถามวัดสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชา จำนวน 10 ข้อ และแบบสอบถามวัดสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนร่วมงาน จำนวน 10 ข้อ มีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (interval scale) ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) แบ่งคะแนนสัมพันธภาพระหว่างบุคคลากรเป็น 3 ระดับ ดังนี้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับดี สัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับปานกลาง สัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับต่ำ ช่วงคะแนนคำนวณจากสูตร⁽¹⁶⁾ (ค่าคะแนนสูงสุด - ค่าคะแนนต่ำสุด)/จำนวนชั้นที่แบ่ง

ส่วนที่ 4 คำถามวัดประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข จำนวน 15 ข้อ มีระดับการวัดแบบอันตรภาคชั้น (interval scale) ลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) ใช้แนวคิดการวัดประสิทธิภาพการทำงานของทิพาวดี เมฆสุวรรณ⁽¹⁷⁾ ซึ่งวัดประสิทธิภาพการทำงานในมิติของกระบวนการการบริหาร (process) ได้แก่ การทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน รวดเร็ว และใช้เทคโนโลยีที่สะดวกกว่าเดิม มาเป็นกรอบแนวคิดสร้างแบบสอบถาม

ความรู้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

แบ่งการวัดประสิทธิภาพ การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็น 3 ด้าน คือ ด้านคุณภาพ ด้านทรัพยากร และด้านเวลา ข้อคำถามแต่ละด้าน มีจำนวน 5 ข้อ แบ่งคะแนนประสิทธิภาพเป็น 3 ระดับ ดังนี้ ประสิทธิภาพระดับดี ประสิทธิภาพระดับปานกลาง ประสิทธิภาพระดับต่ำ ช่วงคะแนนคำนวณจากสูตร⁽¹⁶⁾ (ค่าคะแนนสูงสุด – ค่าคะแนนต่ำสุด)/จำนวนขั้นที่แบ่ง

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ 1.00

2. หาค่าอำนาจจำแนก และความยากง่ายของแบบวัดความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พบว่ามีค่าอำนาจจำแนก (r) ระหว่าง 0.27 – 0.47 ค่าความยากง่าย ระหว่าง 0.67– 0.77 และทดสอบค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีคูเดอร์ ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson Method) เท่ากับ 0.61 ซึ่งมีความเชื่อถือได้ค่อนข้างสูง⁽¹⁸⁾

3. ทดสอบความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เท่ากับ 0.97 และแบบสอบถามวัดประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข เท่ากับ 0.89

ผลการศึกษา

กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ร้อยละ 53.4 เป็นเพศหญิง และร้อยละ 46.6 เป็นเพศชาย โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 28.6 มีอายุระหว่าง 21 – 30 ปี และอายุระหว่าง 31 – 40 ปี ร้อยละ 47.4 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 60.9 จบการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 35.3 เป็นข้าราชการ ร้อยละ 25.6 มีรายได้ระหว่าง 20,001 – 30,000 บาทต่อเดือน และร้อยละ 29.3 มีระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ระหว่าง 1 ปี – 9 ปี (ตารางที่ 1)

เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีคะแนนเฉลี่ยความรู้

ตารางที่ 1 เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (N=133)

ข้อมูลส่วนบุคคล		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	62	46.6
	หญิง	71	53.4
อายุ (ปี)	21 – 30	38	28.6
	31 – 40	38	28.6
	41 – 50	34	25.6
	51 – 60	23	17.3
สถานภาพสมรส	โสด	63	47.4
	สมรส	58	43.6
	หม้าย/หย่าร้าง/แยก	12	9.0
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	81	60.9
	สูงกว่าปริญญาตรี	52	39.1
ตำแหน่งงาน	ข้าราชการ	47	35.3
	พนักงานราชการ	25	18.8
	ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว/พนักงานกระทรวง/พนักงานจ้างเหมาบริการ	36	27.1
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	25	18.8
รายได้เฉลี่ย/เดือน (บาท)	≤20,000	13	9.8
	20,001–30,000	34	25.6
	30,001–40,000	31	23.3
	40,001–50,000	34	25.6
	>50,001	21	15.8
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (ปี)	<1	7	5.3
	1–9	39	29.3
	10–19	36	27.1
	20–29	32	24.1
	≥30	19	14.3

เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เท่ากับ 11.20 คะแนน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 60.9 มีความรู้เรื่องระดับปานกลาง รองลงมา ร้อยละ 39.1 มีความรู้ระดับดี เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีผู้ตอบถูกสูงสุด คือ การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และข้อคำถาม หัวข้อความเร่งด่วนของเรื่องใน Template หมายถึง กำหนดเวลาช้าสุดที่คณะรัฐมนตรีจะต้องพิจารณา มีมติ เพื่อให้ทันต่อการดำเนินการในเรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี โดยมีผู้ตอบถูก ร้อยละ 76.7 ส่วนข้อที่มีผู้ตอบถูกน้อยที่สุด คือ เมื่อมีการออกเลขที่หนังสือและลงวันที่ในหนังสือ นำส่งเรื่องไปเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีแล้ว จะต้องส่งเรื่องถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน 3 วันทำการ นับตั้งแต่วันที่หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่อง ได้ออกเลขที่หนังสือ นำส่ง มีผู้ตอบถูก ร้อยละ 70.7 (ตารางที่ 2)

เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีคะแนนเฉลี่ยสัมพันธภาพระหว่างบุคคล เท่ากับ 78.38 คะแนน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.2 มีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับดี รองลงมา ร้อยละ 36.8 มีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับปานกลาง (ตารางที่ 2)

เมื่อพิจารณารายด้านและรายข้อ พบว่า

- ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชา มีคะแนนเฉลี่ย 3.96 คะแนน ข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ ผู้บังคับบัญชาของ

เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขปกครองลูกน้อง ด้วยความมีเหตุผลไม่ใช้อารมณ์หรือความคิดตนเองเป็นใหญ่ มีคะแนนเฉลี่ย 4.11 คะแนน และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขได้รับคำชมเชยจากผู้บังคับบัญชาเสมอ เมื่อทำงานประสบความสำเร็จและได้รับคำแนะนำ เมื่อทำงานผิดพลาด มีคะแนนเฉลี่ย 3.82 คะแนน

- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน มีคะแนนเฉลี่ย 3.88 คะแนน โดยพบว่า ข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ เพื่อนร่วมงานมีความเป็นมิตร และจริงใจต่อกัน มีคะแนนเฉลี่ย 4.12 คะแนน และข้อที่มีคะแนนต่ำสุด คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขไม่กล้าพูดจาอย่างเปิดเผยกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข มีคะแนนเฉลี่ย 3.61 คะแนน

เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เท่ากับ 58.20 คะแนน โดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 63.9 มีคะแนนระดับดี รองลงมา ร้อยละ 36.1 มีคะแนนระดับปานกลาง (ตารางที่ 2) โดยมีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพด้านเวลาดี ที่สุด เท่ากับ 19.89 คะแนน รองลงมา คือ ประสิทธิภาพด้านทรัพยากร และประสิทธิภาพด้านคุณภาพ มีคะแนนเฉลี่ย 19.36 และ 18.94 คะแนน ตามลำดับ ทั้งนี้พบว่า

- ประสิทธิภาพด้านคุณภาพ มีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพด้านคุณภาพ การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี 3.79 คะแนน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ ผู้บังคับบัญชาของท่านพึงพอใจกับผลงานการเสนอเรื่อง คณะรัฐมนตรีของท่าน มีคะแนนเฉลี่ย 4.14 คะแนน และ

ตารางที่ 2 เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี จำแนกตามระดับความรู้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพ (N=133)

ตัวแปร	ระดับดี		ระดับปานกลาง		ค่าสถิติ
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
ความรู้	52	39.1	81	60.9	Mean =11.20 SD=4.59 Min=9.00 Max=14.00
สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	84	63.2	49	36.8	Mean=78.38 SD=8.16 Min=53.00 Max=100.00
ประสิทธิภาพ	85	63.9	48	36.1	Mean=58.20 SD=5.67 Min=42.00 Max=71.00

ข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขไม่ได้รับการประสานแจ้งจากสำนักงานรัฐมนตรี เพื่อแก้ไขหนังสือเสนอคณะรัฐมนตรีหรือขอข้อมูลเพิ่มเติมมีคะแนนเฉลี่ย 2.63 คะแนน

- ประสิทธิภาพด้านทรัพยากร มีคะแนนเฉลี่ย ประสิทธิภาพด้านทรัพยากร การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เท่ากับ 3.87 คะแนน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และกระดาษในการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยความประหยัด มีคะแนนเฉลี่ย 4.03 คะแนน และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุดได้แก่ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขวางแผนใช้ทรัพยากรสำหรับจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี มีคะแนนเฉลี่ย 3.56 คะแนน

- ประสิทธิภาพด้านเวลา มีคะแนนเฉลี่ยประสิทธิภาพด้านเวลา การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เท่ากับ 3.98 คะแนน ข้อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเสนอเรื่องด้วยความรวดเร็ว มีคะแนนเฉลี่ย 4.38 และข้อที่มีคะแนนน้อยที่สุด ได้แก่ เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขติดตามเรื่องที่เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ย 3.47 คะแนน

โดยสรุป ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนเพศ และตำแหน่งงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และพบว่า เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีระดับปานกลาง โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูง ในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขมีสัมพันธภาพระหว่างบุคคลระดับดี โดยมีสัมพันธภาพกับผู้บังคับบัญชาดีกว่าสัมพันธภาพระหว่าง

เพื่อนร่วมงาน เมื่อทดสอบความสัมพันธ์ของสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พบว่า มีความสัมพันธ์ระดับปานกลางในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ตารางที่ 3 และ 4)

วิจารณ์

จากผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังนี้

อายุ เนื่องจากเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขที่มีอายุมากขึ้น จะทำงานที่ถูกต้องได้มาตรฐาน ทันเวลา ละเอียดรอบคอบ และมีความประณีต ซึ่งส่งผลให้การจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีมีประสิทธิภาพระดับดี สอดคล้องกับการศึกษาของกนกวรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์⁽¹⁹⁾ ที่ศึกษาพบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีผลทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สถานภาพสมรส จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีสถานภาพสมรสโสด จะอยู่ในกลุ่มที่มีประสิทธิภาพการเสนอเรื่องระดับดี เนื่องจากผู้ที่มีสถานภาพสมรสโสด เป็นผู้ที่ไม่มีภาระครอบครัว เรื่องลูก การประกอบอาหาร เพื่อครอบครัว ทำให้สามารถทุ่มเท และสละเวลาเพื่อการทำงานได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับการศึกษาของทิวา ปริญญาธัญ⁽²⁰⁾ ที่ศึกษาพบว่า พนักงานที่มีสถานภาพต่างกันให้ความสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานแตกต่างกัน

ระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เนื่องจาก การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นงานที่ต้องอาศัยความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และหลักวิชาการเข้ามาเกี่ยวข้อง เจ้าหน้าที่ที่มีระดับการศึกษาระดับสูงย่อมเป็นผู้มีความรู้ มีขีดความสามารถสูง เรียนรู้ได้ไว เป็นผู้มีความคิดกว้างขวาง สามารถเข้าใจอะไรได้ดี ทำให้ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว และทันเวลากับเป้าหมายของการทำงาน รวมทั้ง

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคลกับระดับประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

ตัวแปร	ระดับประสิทธิภาพ				χ^2	df	p-value		
	ปานกลาง		สูง						
	จำนวน	%	จำนวน	%					
เพศ	ชาย	22	35.50	40	64.50	0.02	1	0.892	
	หญิง	26	36.60	45	63.40				
อายุ (ปี)	21 – 30	16	42.10	22	57.90	13.25	3	0.004	
	31 – 40	20	52.60	18	47.40				
	41 – 50	10	29.40	24	70.60				
	51 – 60	2	8.70	21	91.30				
สถานภาพสมรส	โสด	15	23.80	48	76.20	8.61	2	0.013	
	สมรส	26	44.80	32	55.20				
	หม้าย/หย่าร้าง/แยก	7	58.30	5	41.70				
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	35	43.20	46	56.80	4.55	1	0.033	
	สูงกว่าปริญญาตรี	13	25.00	39	75.00				
ตำแหน่งงาน	ข้าราชการ	16	34.00	31	66.00	0.75	3	0.861	
	พนักงานราชการ	9	36.00	16	64.00				
	ลูกจ้างประจำ/ลูกจ้างชั่วคราว/ พนักงานกระทรวง/ พนักงานจ้างเหมาบริการ	15	41.70	21	58.30				
	พนักงานรัฐวิสาหกิจ/ เจ้าหน้าที่ของรัฐ	8	32.00	17	68.00				
รายได้เฉลี่ย/เดือน (บาท)	≤20,000	12	70.60	5	29.40	19.58	4	0.001	
	20,001–30,000	17	50.00	17	50.00				
	30,001–40,000	9	30.00	21	70.00				
	40,001–50,000	4	13.30	26	86.70				
	≥50,001	6	27.30	16	72.70				
ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน (ปี)	<1	6	85.70	1	14.30	52.18	4	0.000	
	1–9	29	74.40	10	25.60				
	10–19	1	22.20	31	77.80				
	20–29	12	3.10	5	96.90				
	≥30	4	21.10	15	78.90				

Chi-square test ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความรู้ สัมพันธภาพระหว่างบุคคล และประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี และสัมพันธภาพระหว่างบุคคลกับ คะแนนประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข

ตัวแปร	ประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี							
	ภาพรวม		ด้านคุณภาพ		ด้านทรัพยากร		ด้านเวลา	
	r	p-value	r	p-value	r	p-value	r	p-value
ความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี	0.80	<0.001	0.56	<0.001	0.54	<0.001	0.45	<0.001
สัมพันธภาพระหว่างบุคคล	0.67	<0.001	0.33	<0.001	0.49	<0.001	0.49	<0.001
- ด้านผู้บังคับบัญชา	0.58	<0.001	0.25	<0.001	0.38	<0.001	0.53	<0.001
- ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน	0.46	<0.001	0.27	<0.001	0.39	<0.001	0.20	<0.001

Pearson's correlation coefficient: ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับการศึกษาของประสิทธิ์ ลิ้มไพรี⁽²¹⁾ ที่พบว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในภาพรวมของประสิทธิภาพการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

รายได้และระยะเวลาในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เนื่องจากเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่รับราชการ เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ ที่ต้องมีการประเมินผลงานและเลื่อนเงินเดือนขึ้นเป็นประจำทุก ทำให้ผู้ที่มีรายได้ต่อเดือนสูง ไม่มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับภาระค่าใช้จ่าย ทำให้มีสมาธิและตั้งใจทำงาน ทุ่มเทให้กับงานได้อย่างเต็มที่ และเจ้าหน้าที่ที่มีระยะเวลาการทำงานหลายปี จะมีความชำนาญ ความรู้ ความเข้าใจในงานที่เป็นภารกิจหลักขององค์กรเป็นอย่างดี สอดคล้องกับการศึกษาของสุพรรณิ สรรค์นิกร⁽²²⁾ พบว่า ปัจจัยด้านเงินเดือน และค่าตอบแทนมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 และผลการวิจัยของวิเชียร ใจดี⁽²³⁾ ที่พบว่า ประสพการณ์ในการปฏิบัติงาน มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ 0.05

ปัจจัยด้านเพศ ตำแหน่งงานไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขเป็นสังคมวิชาการ ยึดถือความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ไม่ได้นำข้อจำกัด ด้านเพศเข้ามาเกี่ยวข้อง และเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขทั้งเพศชายและเพศหญิง จึงมีระดับความสามารถในการทำงานมีความเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับการวิจัยของศักรินทร์ นาคเจือ⁽²⁴⁾ ที่ศึกษาพบว่า เพศ ที่แตกต่างกัน ประสิทธิภาพในการทำงานไม่แตกต่างกัน

ความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พบว่า มีความสัมพันธ์ระดับสูงในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งการทำงานให้ประสบผลสำเร็จหรืองานบรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งไว้นั้น ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้เบื้องต้นในการทำงาน และจะต้องมีการพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เพื่อนำความรู้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานให้มีความก้าวหน้า ทันกับการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ และยิ่งมีความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีมากเท่าไร จะทำให้การเสนอเรื่องมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ทั้งระเบียบกฎเกณฑ์ รูปแบบ

การเสนอเรื่อง รวมทั้งการปฏิบัติตามแนวทางการเสนอเรื่อง มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับการศึกษาของ จรรยาพร สุรัตน์ชัยการ⁽²⁵⁾ ที่พบว่า หากพนักงานมีความเข้าใจวิธีปฏิบัติงาน และการใช้อุปกรณ์เครื่องมือในการทำงานได้อย่างถูกต้อง พนักงานจะสามารถตอบคำถามและเสนอความเห็นแก่หัวหน้างานได้เป็นอย่างดีเมื่อเกิดปัญหา

สัมพันธภาพระหว่างบุคคลของเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขอยู่ในระดับดี และมีความสัมพันธ์ระดับปานกลางในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาสัมพันธภาพรายด้าน พบว่า เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุข มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้บังคับบัญชามากกว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เนื่องจากผู้บังคับบัญชาปกครองลูกน้องด้วยความมีเหตุผล ไม่ใช้อารมณ์หรือความคิดเห็นเป็นใหญ่ และข้อที่ได้คะแนนน้อยคือ หัวหน้าชมเชย เมื่อทำงานประสบความสำเร็จและได้รับคำแนะนำ เมื่อทำงานผิดพลาด ถึงแม้เพื่อนร่วมงานจะมีความเป็นมิตร และจริงใจต่อกัน แต่เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขไม่กล้าพูดจาอย่างเปิดเผยกับเพื่อนร่วมงานได้อย่างมีความสุข ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน จึงอาจเป็นความสัมพันธ์ที่เกิดจากการทำงานเท่านั้น ซึ่งสมยศ นาวิการ⁽²⁶⁾ ได้กล่าวไว้ว่า การมีเพื่อนร่วมงานที่ร่วมมือและเป็นมิตรจะเป็นแหล่งที่มาของความสำเร็จ และจะช่วยให้มีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานภายในที่ดี และสามารถทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข

ประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี อยู่ในระดับดี โดยมีประสิทธิภาพด้านเวลาที่ที่สุด รองลงมาเป็นประสิทธิภาพด้านทรัพยากร และด้านคุณภาพต่ำสุด เนื่องจากการเสนอเรื่องบางเรื่อง เป็นเรื่องที่มีความเร่งด่วน กระชั้นชิด ทำให้เรื่องที่ไม่ได้รับการตรวจสอบอย่างละเอียด และการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแต่ละเรื่อง จะต้องมีความรู้ทั้งศาสตร์ และศิลป์ ข้อกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง จึงทำให้บ่อยครั้งเรื่องที่เสนอต่อ

คณะรัฐมนตรีได้รับการแก้ไขจากสำนักงานรัฐมนตรี และ/หรือต้องไปแก้ไขที่สำนักงาน รองนายกรัฐมนตรี ที่กำกับการบริหารราชการกระทรวงสาธารณสุข และ/หรือสำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี นอกจากนี้ เมื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพด้านเทคโนโลยี พบว่า เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขไม่ได้มีการวางแผน ใช้ทรัพยากรสำหรับจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี แต่มีการใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และกระดาษ ในการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยความประหยัด เนื่องจากหน่วยงานได้มีมาตรการลดการใช้พลังงาน เพื่อตอบสนองนโยบายรัฐบาลที่ต้องการลดการใช้กระดาษสำหรับอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งปัจจุบันได้มีนโยบายประเทศไทย 4.0 ด้วยการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี และประสิทธิภาพด้านเวลา พบว่า เจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขไม่ได้มีการติดตามเรื่องที่เสนอเป็นระยะ ๆ แต่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจากการเสนอเรื่องด้วยความรวดเร็ว ซึ่งควรจะต้องให้ความรู้และสร้าง ความตระหนักให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานได้เห็นความสำคัญต่อการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีที่จะมีผลต่อ การบริหารราชการแผ่นดิน โดยเฉพาะเรื่องที่เป็นนโยบายสำคัญเร่งด่วน และส่งผลต่อประชาชนทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. จากการศึกษาพบว่า ความรู้มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกระดับสูงกับประสิทธิภาพในภาพรวม ด้านคุณภาพ ทรัพยากร และเวลา ในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ดังนั้น จึงขอเสนอดังนี้

1.1 แต่งตั้งผู้ประสานงานคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา ประจำหน่วยงาน กรมต่างๆ เพื่อให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะแก่เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน สำหรับประสานงานในภารกิจคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา ซึ่งการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเป็นกิจกรรมหนึ่งในการกิจดังกล่าว

1.2 จัดทำคู่มือแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อใช้เป็นเครื่องมือที่เป็นมาตรฐาน ในการจัด

ทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

1.3 จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ให้แก่ผู้จัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ และเป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี

1.4 ให้ความรู้/ประชาสัมพันธ์ให้ทราบถึงขั้นตอนการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี ด้วยแผ่นป้ายหรือแผ่นพับบอร์ดให้ความรู้ เว็บไซต์สำนักงานรัฐมนตรี รวมทั้งการสอนทาง YouTube

1.5 สร้างเครือข่ายกลุ่มสังคมออนไลน์ผู้ปฏิบัติงานการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีด้วย แอปพลิเคชัน Line สำหรับให้คำปรึกษา คำแนะนำ และเผยแพร่ความรู้ มติคณะรัฐมนตรี ข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี

1.6 นำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เช่น การส่งข้อมูลทางเมลล์ การใช้ QR Code การจัดเก็บข้อมูลด้วยการ Share File การใช้โปรแกรม PDF

2.การให้ข้อมูลกับผู้บริหารของหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน เนื่องจากพบว่า สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและความรู้เรื่องแนวทางการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี มีความสัมพันธ์ในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี จึงขอเสนอ ดังนี้

2.1 หน่วยงานควรให้การสนับสนุนกิจกรรมด้านต่างๆ ในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างเจ้าหน้าที่โดยการจัดกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจากที่มีการจัดกิจกรรมในปัจจุบัน กิจกรรมเข้าค่ายอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม กิจกรรมทางศาสนา การเยี่ยมสถานพักพิงสถานสงเคราะห์ เป็นต้น โดยเน้นให้เจ้าหน้าที่ได้ร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลต่อเพื่อนร่วมงาน และแลกเปลี่ยนทัศนคติซึ่งกันและกันในการแสดงความคิดเห็นเรื่องการทำงานหรือแผนงานต่างๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้น

2.2 การให้ขวัญและกำลังใจ เช่น การยกย่องชมเชย

การให้คำแนะนำด้วยถ้อยคำที่สุภาพ ให้เกียรติด้วยการแนะนำผู้ร่วมทีมในฐานะที่มีบทบาทสำคัญในทีมงาน และให้อภัยในความผิดพลาด

2.3 การเอื้ออำนวยความสะดวกในการทำงาน เช่น การจัดสถานที่ทำงานให้มีลักษณะเหมาะสมกับ การทำงาน จัดท้าวสดครุภัณฑ์ให้เพียงพอ รวมทั้งการบริหารการเงิน ให้มีความคล่องตัว เมื่อมีความจำเป็นต้องนำมาใช้ในการทำงาน

2.4 การส่งเสริมให้เห็นคุณค่าของงานและการทำงานร่วมกัน เช่น การระดมความคิดเพื่อประเมินผล ที่คาดว่าจะได้รับจากการทำงานร่วมกัน และให้มีการวิเคราะห์ร่วมกันถึงความสำคัญของบทบาทหน้าที่ที่แต่ละคนได้รับมอบหมาย

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1.ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่น ๆที่จะมีผลต่อประสิทธิภาพในการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงาน แรงจูงใจในการทำงาน ความผูกพันต่อหน่วยงานที่สังกัด ความมั่นคงในการทำงาน การสนับสนุนจากสังคม เป็นต้น

2.ควรศึกษาเชิงคุณภาพ เพื่อทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยนำเทคนิควิธีการศึกษา เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์เชิงลึก การวิจัยแบบมีส่วนร่วม เพื่อที่จะทำให้ทราบข้อเท็จจริงเชิงลึก และได้ข้อมูลที่ถูกต้องและชัดเจนมากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี เนื่องจากได้รับการสนับสนุน และกำลังใจจากหัวหน้ากลุ่มงาน สนับสนุนวิชาการ สำนักงานรัฐมนตรี และเพื่อนร่วมงาน รวมทั้งเจ้าหน้าที่กระทรวงสาธารณสุขทุกท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามในครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545.

- ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 119, ตอนที่ 99 ก (ลงวันที่ 2 ตุลาคม 2545).
2. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. มติคณะรัฐมนตรีวันที่ 15 พฤศจิกายน 2548 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 พ.ย. 2561]. แหล่งข้อมูล: <http://soc.soc.go.th/slkup-load/48v201.pdf>
  3. กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ. รายงานเรื่องที่ตั้งหน่วยงานแก้ไข พ.ศ. 2560. นนทบุรี: สำนักงานรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข; 2560.
  4. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2548.
  5. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. 2526 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 พ.ย. 2561] แหล่งข้อมูล: <https://dep.kpo.go.th/exec/law/raberb/other/rabeab%20sarabun%20up%203-2560.PDF>.
  6. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2548 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 พ.ย. 2561]. แหล่งข้อมูล: <http://www.cca.chula.ac.th/edocuments/images/files/regulations/p33485172342.pdf>
  7. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2560 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 พ.ย. 2561]. แหล่งข้อมูล: <https://www.thaipalad.com/wp-content/uploads/2018/05/Saraban.j3.pdf>
  8. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. แบบฟอร์มมาตรฐานการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี (template). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, 2555.
  9. ธัญญา ผลอนันต์. การมุ่งเน้นทรัพยากรบุคคล. กรุงเทพมหานคร: อินโนกราฟฟิกส์; 2546.
  10. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี; 2535.
  11. กลุ่มงานสนับสนุนวิชาการ. รายงานการจัดทำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2560. นนทบุรี: สำนักงานรัฐมนตรี กระทรวงสาธารณสุข; 2560.
  12. สุชาติ วิชาสธวัช. แนวทางการประสานงานในการกิจคณะรัฐมนตรี. เอกสารประกอบการบรรยายเรื่อง การประสานงานในการกิจคณะรัฐมนตรี, 12 ก.ค. 2555; โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง, กรุงเทพมหานคร. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี; 2555.
  13. สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี. แนวทางปฏิบัติตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 และระเบียบว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี พ.ศ. 2548 [อินเทอร์เน็ต]. [สืบค้นเมื่อ 29 พ.ย. 2561]. แหล่งข้อมูล: <http://www.soc.go.th/acrobat/royalDecree.pdf>
  14. บุญธรรม กิจปรีดาวิสุทธิ. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร: เจริญผล; 2542.
  15. มุกิตา คงกระพันธ์. การศึกษาอิทธิพลของการรับรู้ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การรับรู้การสนับสนุนจากองค์กรผ่านความผูกพันต่อองค์กร และความพึงพอใจในงานที่มีต่อผลการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ [วิทยานิพนธ์หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศิลปากร; 2554. 130 หน้า.
  16. Best TW. Reacher in education. 3rd edition. London, NJ: Prentice Hall; 1977.
  17. ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. การส่งเสริมประสิทธิภาพในระบบราชการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ก.พ.; 2538.
  18. ลิน พันธุ์พินิจ. เทคนิคการวิจัยทางสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: วิทย์พัฒน์; 2549.
  19. กนกวรรณ ธนาเลิศสมบูรณ์. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกองการเงินและบัญชี กรมชลประทาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา; 2546. 85 หน้า.
  20. ทิวา ปริญญาณลัจ. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการทำงานในทัศนะของพนักงานบีกชีซูเปอร์เซ็นเตอร์สาขาสำโรง [สารนิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี; 2553. 187 หน้า.
  21. ประสิทธิ์ ลับไพรี. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานรักษาความปลอดภัยบุคคลสำคัญในเขตทำเนียบรัฐบาล [วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี; 2552. 77 หน้า.
  22. พรรณี สรรค์นิก. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของข้าราชการ กรมส่งเสริม

- การปกครองท้องถิ่น (ส่วนกลาง) [วิทยานิพนธ์แขนงวิชาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2554. 128 หน้า.
23. วิเชียร ใจดี. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรจังหวัดทหารบก สุราษฎร์ธานี.[วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช; 2552. 134 หน้า.
24. ศักรินทร์ นาคเจือ. ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจกับประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการกรมการอุตสาหกรรมทหาร ศูนย์การอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ และพลังงานทหาร [วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีปทุม; 2557. 119 หน้า.
25. จรรย์พร สุรัตน์ชัยการ. ปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานบริษัท แม่กลองฟู๊ดส์ จำกัด [สารนิพนธ์หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต]. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ; 2550. 98 หน้า.
26. สมยศ นาวิการ. การบริหารเพื่อความเป็นเลิศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์บรรณกิจ; 2533.

Abstract: Knowledge, Personal Relationship and the Efficiency of the Proposal Submission to the Cabinet

Paweerisa Sakulkietarut, M.Sc. (Public Health); Kornkamon Nikhomchaiprasert, M.A.; Witthaya Meesen, M.P.A.

Office of the Minister, Ministry of Public Health, Thailand

Journal of Health Science 2019;28:142-53.

The objective of this study was to assess knowledge, personal relationship and efficiency of the proposal submission to the Cabinet of the officials of the Ministry of Public Health. It was conducted as a cross-sectional survey research. The samples were the 133 person who prepared proposals for the Minister of Public Health to sign to submit to the Cabinet in the fiscal year 2017. Data were collected through a set of questionnaire, and were analyzed by using frequency, percentage, mean, and standard deviation; and correlation test of variables was performed by Chi-square test and Pearson correlation coefficient. The study indicated that the personal factors: age ($\chi^2=13.25$ p-value=0.004), marital status ($\chi^2=8.61$ p-value=0.013), education ($\chi^2=4.55$ p-value=0.033), salary ($\chi^2=19.58$ p-value=0.001), and work period ($\chi^2=52.18=52.18$ p<0.001) were associated with the efficiency of the proposal submission to the Cabinet, with statistical significance at the 0.05 level. It was also found that the officials of the Ministry of Public Health had knowledge on the proposal submission to the Cabinet at the medium level. Their personal relationship was at the high level; and had better personal relationship with superiors than with colleagues. The correlation test found that knowledge had a positive relation with the efficiency of the proposal submission to the Cabinet (p<0.05) and the personal relationship had a moderate positive relation with the effectiveness of the proposal submission to the Cabinet (p<0.05). To enhance the efficiency of the proposal submission to the Cabinet, there should be an establishment of a coordinator unit of cabinet and parliament at each department to be a focal unit to provide advice and guidance on the proposal submission to the Cabinet. Additional recommendations included training to provide guidance on the proposal submission to the Cabinet, development of practical manuals and publications. A network of the officials responsible for the proposal submission to the Cabinet should be created, and social media should be used to disseminate the knowledge. Regular activities to strengthen the relationship of the responsible officials should be promoted in order to achieve the pre-set goals.

Key words: Ministry of Public Health officials, knowledge, interpersonal relationship, efficiency, proposal submission to the Cabinet